

Lovforslagene sættes til forhandling.

Lysholt Hansen: På mit partis vegne kan jeg give tilslutning til forslagene om statens overtagelse af de to private seminarier i henholdsvis Vordingborg og Gjedved.

Jeg finder det rigtigt, at man imødekommer de to selvejende institutioners eget ønske om statens overtagelse, efter at de senere års tilvækst i seminarier næsten udelukkende er sket gennem oprettelse af private seminarier, hvorved forholdet mellem antallet af statsseminarier og private seminarier i sammenligning med tidligere er blevet forrykket til ugunst for statsseminarierne. Jeg finder det rimeligt, at man nu i nogen grad bøder på denne skæve fordeling, specielt når statens overtagelse af de 2 seminarier kan ske på så rimelige vilkår, som tilfældet er.

Trods overtagelsen af disse 2 seminarier vil det tidligere forhold mellem antallet af private og statsseminarier ikke være genoprettet. Skulle det være tilfældet, måtte yderligere 2 private seminarier overgå til statsseminarier. Som ministeren oplyser i sin fremsættelsestale, er der nu 2 statsseminarier i Storkøbenhavn, 1 på Fyn og 5 i Jylland. Det vil sige, at befolkningen på det meste af Sjælland og hele Lolland-Falster kun har meget ringe mulighed for at få deres læreruddannelse gennemført på et statsseminarium. Det kunne vel være mindre væsentligt, hvis vilkårene for eleverne var de samme på private seminarier som på statsseminarierne, men det er imidlertid ikke tilfældet. På statsseminarierne er undervisningen gratis for eleverne, hvorimod disse på de private seminarier må betale 600-700 kr. årlig i skolepenge. Ganske vist yder staten et tilskud på 300 kr. pr. elev pr. år til nedbringelse af skolepengene på de private seminarier, men når man tager i betragtning, at næsten alle elever på seminariernes 4-årige linje inden optagelsen skal bekoste et år i præparandklassen, så uddannelsen reelt bliver 5-årig, bliver den samlede udgift for at gennemføre en læreruddannelse så stor, at det for mange af dem, der ønsker at blive lærere, er af afgørende betydning, om de kan blive optaget på et statsseminarium.

Derfor kan jeg roligt sige, at disse lov-

forslag vil blive hilst velkommen ikke mindst af befolkningen på Lolland-Falster og i Syd- og Midtsjælland. Stod det til mig, burde staten overtage alle landets seminarier, så meget mere som den alligevel betaler den overvejende part af de private seminariers udgifter. Herved ville læreruddannelsen også i højere grad komme på linje med andre højere uddannelser.

Som bestyrelsen for Vordingborg Seminarium giver udtryk for i sin anmodning om statens overtagelse, føles det som en uret mod befolkningen i de østlige landsdele, hvorfra Vordingborg Seminarium modtager hovedparten af sine elever, at mulighederne for at få sin læreruddannelse på et statsseminarium er betydelig ringere i denne del af landet end i Jylland og København. Jeg kan tiltræde, at vi nu bøder på denne uret.

I øvrigt siger bestyrelsen for Vordingborg Seminarium i sin henvendelse til ministeriet følgende — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Hertil kommer, at det næppe kan være hensigtsmæssigt for især landsbyskolens stilling i disse egne, om økonomisk svagere aspiranter tvinges til at søge på statsseminarium enten i hovedstaden eller i andre landsdele.“

Når man ser på, i hvilken udstrækning skolerne i Sydsjælland og på Lolland-Falster modtager lærere, der udgår fra Vordingborg Seminarium, tror jeg bestyrelsen har ret i sin påpegning af det vigtige i, at økonomisk svagere stillede aspiranter får bedre vilkår ved optagelse på dette seminarium, så dette seminariums elevklientel bliver et så bredt udsnit af befolkningen som muligt.

Jeg tror, at de 2 seminariers overgang til statsseminarier med de deraf følgende bedre økonomiske vilkår for eleverne vil kalde på et elevmateriale fra disse egne, som nok har kunnet tænke sig at gennemgå en læreruddannelse, men som har holdt sig tilbage på grund af de store udgifter. Jeg tænker på mennesker, der efter endt skolegang har arbejdet nogle år i erhvervene, altså ældre og mere modne elever som håndværkere, kontorfolk og folk fra landet. Med den udvikling, folkeskolen er inde i, vil det efter min opfattelse være af stor værdi, om der kan tilføres lærerstanden flere folk,